

■ **POLITIBESKYTTELSE.** Offentlig ansatte måtte ha politibeskyttelse da de i april foretok folketelling i Dar Paing-flyktningleiren nær Sittwe i Myanmar. Foto: Khin Maung Win, AP/NTB Scanpix

Rakhine staten. Flere tusen har allerede flyktet landet. Det religiøse konfliktnivået er eksplosivt. Tidligere ble tallene på antall muslimer holdt kunstig lave. Når de reelle tallene som antas å vise en langt høyere andel muslimer enn tidligere antatt offentliggjøres, frykter vi at religiøse motsetninger vil bli brukt bevisst for å skape voldelig konflikt før Myanmar viktigste valg på flere tiår.

Det internasjonale samfunnet har vært en pådriver for gjennomføringen av folketellingen. Det har vist seg å være en viktig øvelse, men som bidragsytere, har vi også et ansvar for de eventuelle negative konsekvensene. Offentliggjøring av kontroversielle resultater må vurderes nøye, både med hensyn til når, hvordan og om de i det hele tatt skal publiseres, og med tanke på hvordan man best kan komme reaksjonene i møte. Her kan Norge være med å stille krav til hvordan FNs befolkningsfond (UNFPA) og myndighetene håndterer informasjonen og kommuniserer resultatene.

Et legitimt valg i 2015, en nasjonal våpenhvile og en fremtidig fredsprosess er avgjørende for Myanmar fremtid. Derfor må resultatene om etnisk tilhørighet offentliggjøres så tidlig som mulig. Ettersom valget og

fremtidig politisk representasjon delvis vil baseres på etnisk sammensetning er det avgjørende med full åpenhet – trass i kontroverser.

Spørsmålet om religion stiller seg annerledes. Religiøs tilhørighet har ingen politisk eller valgteknisk betydning. For å hindre at religiøse motsetninger utnyttes i valgkampen, må tallene om religiøs tilhørighet holdes tilbake – i alle fall til etter valget i 2015.

I et land hvor mange med god grunn ikke har kunnet stole på offentlige tall er det viktig at informasjonen fra folketellingen presenteres åpent og med tidsplaner som holdes. Slik unngår man unødige spekulasjoner og økt mistro.

For å styrke troverdigheten til resultatene av folketellingen, er det viktig at det også samles inn alternative data og lages ny statistikk som holder internasjonal standard. Dette kan fungere som en kvalitetssikring av i hvilken grad resultatene fra folketellingen reflekterer de faktiske forholdene i landet. Det siste Myanmar trenger i dag er mer usikkerhet, spekulasjoner og mistillit.

■ *Kristin Dalen og Kristin Jesnes, begge forskere ved Fafo og Marte Nilsen, forsker ved Prio*

■ ■ ■ Det en svært dårlig idé å importere en regel fra USA som amerikanerne selv ikke lenger ønsker å håndheve, skriver professor **Lars Sjørgard**.

Hagens nye konkurranselov

INNLEGG Handel

Stein Erik Hagen, storeier og styreleder i Orkla, er bekymret for konkurransen i det norske dagligvaremarkedet. Ikke så rart, når Coops oppkjøp av Ica betyr at vi går fra fire til tre kjeder. Men et enkelt politisk grep kan sikre konkurransen, ifølge Hagens uttalelse til Dagens Næringsliv 8. oktober. Han foreslår at det innføres et tillegg i konkurran-

DÅRLIG IDE. En slik regel om ikke-diskriminerende vilkår vil være godt nytt for leverandørene, skriver professor Lars Sjørgard.

seloven. Bedrifter skal pålegges såkalte ikke-diskriminerende vilkår. Det vil for eksempel bety at leverandøren Orkla må gi nøyaktig de samme betingelsene til dagligvarekjedene Rema 1000 som til Coop. Han henviser til Robinson-Patman Act i USA, hvor det er slike vilkår.

Hagen hevder at dette vil bidra til å stoppe konkurransehennende praksis. Det er ikke grunnlag for å hevde noe slikt. Snarere tvert imot. Tenk på hvordan en slik regel vil påvirke forhandlingene mellom leverandører og dagligvarekjeder. En kjede vil prøve å få bedre betingelser enn andre kjeder, og det kan være fristende for en leverandør å gi etter ved å gi gode betingelser til en kjede. Hvis det innføres et krav om ikke-diskriminerende vilkår, vil det med ett bli mer kostbart for en leverandør å gi etter ved å godta en rabatt til en bestemt kjede. Grunnen er at den dermed også er tvunget til å gi samme rabatt til alle andre, og det er åpenbart kostbart. En slik regel kan følgelig gi leverandøren en gylden anledning til å binde seg til masten. Den kan med rette hevde at en kjede ikke kan få noen spesialrabatt, da det blir for kostbart for leverandøren å måtte gi samme rabatt til samtlige kjeder.

Hagen unnlater å nevne at Robinson-Patman Act, med forbud mot ikke-diskriminerende vilkår, er omstridt i USA. Den ble innført på 30-tallet, og ble hyppig brukt til langt utpå 60-tallet. Men den har vært

ØNSKER NORSK ROBINSON-PATMAN ACT. Et enkelt politisk grep kan sikre konkurransen, ifølge Orkla-styreleder Stein Erik Hagen.

Foto: Elin Høyland

DN 8. oktober.

sterkt kritisert, og i tråd med resonnementet over ble det advart mot å ha en regel som kan hemme snarere enn fremme konkurransen mellom leverandører. Av den grunn er det ikke overraskende at det er stadig sjeldnere at det gripes inn med grunnlag i Robinson-Patman Act. Offentlige konkurransemyndigheter i USA har helt sluttet å benytte denne bestemmelsen, og private aktører som bringer saker om brudd på forbudet mot ikke-diskriminerende vilkår inn for retten taper i 19 av 20 tilfeller. En slik regel om ikke-diskri-

minerende vilkår vil være godt nytt for leverandørene. De vil som forklart få hjelp til å stå imot krav om rabatter fra enkeltkjøpere. Slik sett vil regelen ikke styrke konkurransen, men snarere være en hjelpende hånd til leverandører i dets forhandlinger med kjedene. Kanskje ikke så verst for Orkla og andre leverandører. Men for alle andre er det en svært dårlig idé.

■ *Lars Sjørgard, professor ved Norges Handelshøyskole og Bergen Center for Competition Law and Economics (BECCLE)*